

NIS-direktivet för EnergiNätverk Sverige 2018-11-30

Tommy Wahlman

Projektledare genomförandet av NIS-direktivet



Förslag till agenda

- Utmaningen
 - Digital transformation
 - Det svenska arvet och energisektorn
 - Hotbilden
- NIS-direktivet och EM
- Möjligheterna
- Frågor



Utmaningen

- Digital transformation



Utmaningen

- Det svenska infrastrukturella arvet

Utmaningen

- Hotbilden

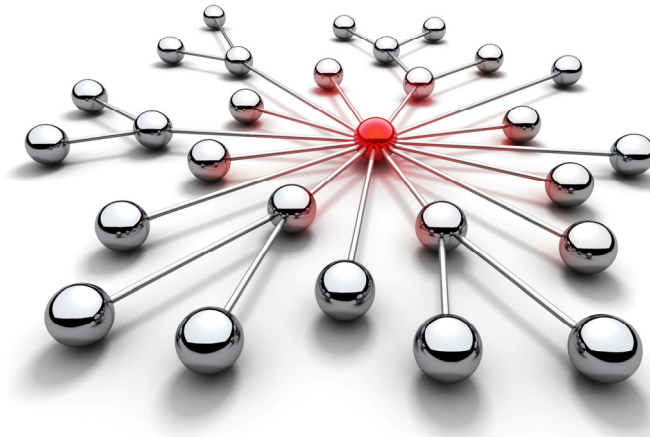
NIS-direktivet

- Vad NIS inte är



NIS-direktivet

- Vad NIS är



Gäller NIS mig?

3 § Lagen gäller för

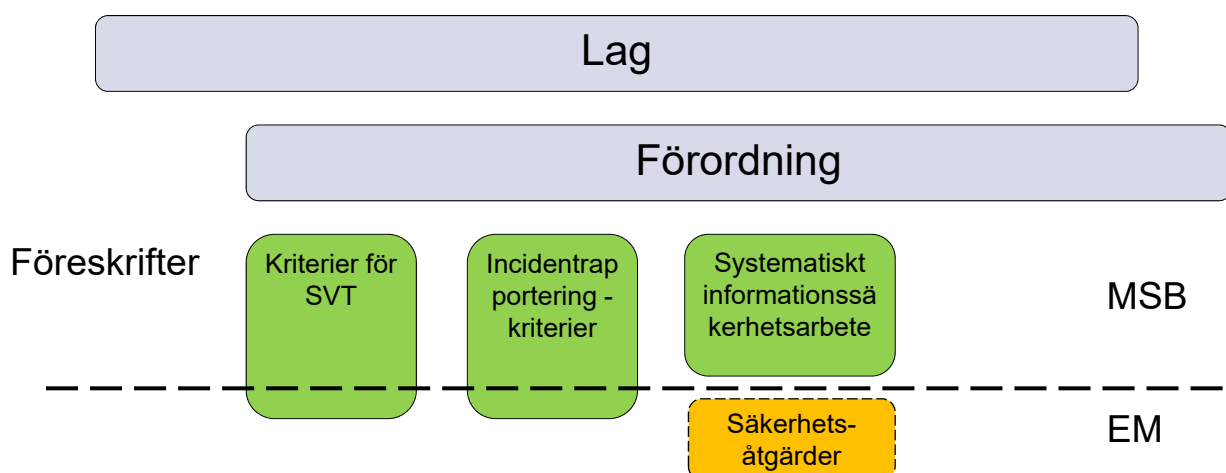
1. leverantörer av det slag som anges i bilaga 2 till NIS-direktivet och som tillhandahåller en samhällsviktig tjänst, under förutsättning att leverantören är etablerad i Sverige, att tillhandahållandet av tjänsten är beroende av nätverk och informationssystem och att en incident skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten

NIS-direktivet och EM

- Sektorerna omfattar energi, transport, bankverksamhet, finansmarknadsinfrastruktur, hälso- och sjukvård, leverans och distribution av dricksvatten och digital infrastruktur
- För sådana aktörer innebär direktivet bl.a. att verksamheten kan komma att behöva anpassas för att uppnå en hög nivå av säkerhet i nätverk och informationssystem



NIS-direktivet och EM



NIS-direktivet och EM

En stor global förändring

- Digitalisering som megatrend
- Internet är infrastrukturen
- Digitalisering som förutsättning
- Nya hot – enorma kostnader
- Angrepp mot svenska energibolag sker redan idag



NIS-direktivet och EM

Vinnare och förlorare

- Krav på förmåga att kunna möta cyberhot
- Digitaliseringen en förutsättning för förmåga att motstå påfrestningar och upprätthålla samhällets funktionalitet
- Energisektorn är redan idag en måltavla och behöver statens stöd



NIS-direktivet och EM

Möjligheter med utmaningen

- En bra nationell systematisk digital strategi, med tonvikt på resiliens, ger Sverige konkurrensfördelar – avsaknaden gör oss sårbara.
- En bra nationell och internationell samordning ger alla aktörer inom energisektorn bättre förutsättningar att möta, ett i grunden asymmetriskt hot.



NIS-direktivet och EM

Inte bara bra....

- Sverige ska vara **bäst i världen** på att använda digitaliseringens möjligheter.....
- Digitalisering ger helt nya förutsättningar för robusthet och resiliens inom energisektorn - men samtidigt skapas också nya utmaningar och nya risker.
- Vikten av tydligt ansvar, effektivt beslutsfattande och transparens ökar för att energisystemet ska kunna vara tryggt.



NIS-direktivet och EM

- Kraven på aktörerna inom samhällsviktiga tjänster
 - Anmälningsskyldighet
 - Systematiskt informationssäkerhetsarbete inklusive riskanalys
 - Incidentrapportering



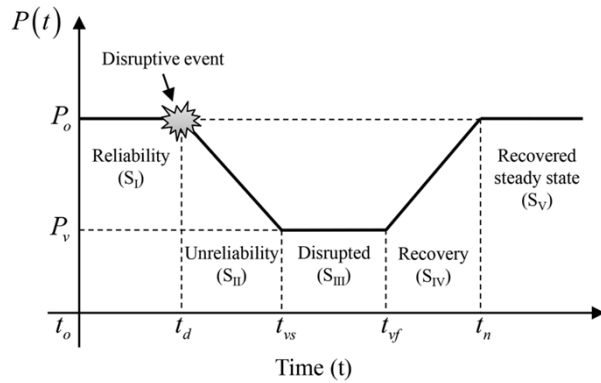
NIS-direktivet och EM

- Tillsynen
 - Energimyndigheten är tillsynsmyndighet
 - Ska ge vägledning
 - Får besluta om förelägganden
 - Ska besluta om sanktionsavgift



Resiliens

- Minska risken för störningar
- Minska effekten av störningar
- Återuppta verksamheten snabbare
- Hitta oacceptabla nivåer på störningar



Tillsyn

- Tillsynsmyndigheten har full tillgång till information och lokaler
- Föreläggande – eventuellt förenat med vite
- Tillsynsmyndigheten ska ta ut en sanktionsavgift av den som underlåter att:
 1. anmäla sig till tillsynsmyndigheten
 2. vidta säkerhetsåtgärder
 3. rapportera incidenter



Tillsyn

- **30 §** En sanktionsavgift ska bestämmas till lägst 5 000 kronor och högst 10 000 000 kronor.
- **31 §** När sanktionsavgiftens storlek bestäms ska särskild hänsyn tas till;
 - den skada eller risk för skada som uppstått till följd av överträdelsen
 - om leverantören tidigare har begått en överträdelse och
 - de kostnader som leverantören har undvikit till följd av överträdelsen.



Tillsyn

- Riskbaserad tillsyn
 - Göra leverantören uppmärksam på bristerna, möjlighet att rätta sig....
- Tydlighet och kommunikation
- Marknadsperspektivet



Dialog med aktörerna



EMs dialog med branschaktörerna

- Samtal med alla tre branschorganisationer; Energigas Sverige, Energiföretagen och SPBI
- Föredragit för över 200 företag

Slutsatsen

- **Kraven upplevs inte problematiska – implementationen väcker frågetecken**



Möjligheterna

- Systematiken och den inre effektiviteten



Möjligheterna

- Riskanalysen – den operativa riskhanteringsförmågan



Möjligheterna

- Innovation, företagsutveckling och nya marknader

Frågor

tommy.wahlman@energimyndigheten.se

<http://www.energimyndigheten.se/trygg-energiforsorjning/informationssakerhet/>

